

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuș. — Manuscripte nu se înapoiază
Nimeri singuratici la 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic“.

Ustură, ustură...

Foia de Sâmbătă seara a lui „P. Lloyd“, publică chiar în fruntea coloanei prime următoarele:

„Cunoscutele demonstrațiuni din Belgrad par ca-și-când ar trebui să aibă epilog — ori poate stăm în fața numai a prologului? Corespondentul nostru belgradan, care s'a dovedit până acum totdeauna ca exact informat, ne trimite azi următoarea telegramă:

Belgrad, 9 Maiu. În numele ministrului de externe, ambasadorul austro-ungar a protestat azi printr-o notă în contra numirii, la postul de inspector polițial în ministerul de interne, a fostului prefect al poliției din Belgrad, Nicola Stefanovici, destituit din cauza manifestațiilor contra Ungariei; și prin urmare s'a declarat nemulțumit cu satisfacțiunea ce s'a dat din partea Sârbiei. Față cu această pășire a ambasadorului, guvernul sârbesc declară, că suspensivul funcționar n'a fost avansat, ci numai transferat la alt post cu același rang și plată.

Depeșa aceasta nu ni-se pare prea autentică; întâiu și întâiu pentru-că nu o aflăm în nici o altă foie din Budapesta, ori Viena; și apoi, fiindcă stilizarea ei ni-se pare suspectă, având de scop numai a ridica și mai mult încă furorurile și a spori gârăniile verzi în capetele inferbentate ale patrioților, pentru a-i pute jumul pe cât se poate de bine la iarmarocul millenar, zis și expoziție.

Admițând însă, că depeșa corespunde adevărului, atunci ea confirmă numai părerea lumii întregi, că Bánffy a primit o palmă cât se poate de sdrăvenă tocmai de către statulețul (*államok-kak* zic corespondenții despre toate statele balcanice, inclusive România) cel mai slab, cu finanțele cele mai sdruncinate, adică cu punga goală. Va să zică, n'a folosit nimic intervenția lui Goluchovski; Sârbiei mocane și calice nu îi impun de loc ifosurile boierești și păiaflicurile millenare, nici zarva *csárdai* de pe *pusztă* asiatică a *szegény-legényilor* desfrinați.

Bănuiala noastră privitor la autenticitatea depeșei ne-o confirmă încă și ceea-ce scrie „P. Lloyd“ ca comentariu asupra ei, anume:

„Față cu această cea mai nouă schimbare a lucrurilor ne par ca demne de o deosebită atențiune următoarele observații, publicate în „*Fővárosi Lapok*“ pe baza informațiilor culese la locuri competente:

Guvernul ungar este informat în mod autentic despre împregiurările și despre tainele de după culise ale insultei aduse steagului Ungariei. E lucru lămurit, că ministrul-president Novacoviciei cu acele două note, care le-a trimis ministrului nostru de externe și în care a caracterizat ca „fapt implinit“ retorsiunea, adică destituirea celor doi funcționari vinovați, a avut gând numai a induce în eroare, rețacând, că, din contră, a recompensat pe acești doi funcționari.”

(Aceste două rinduri sunt subliniate de noi, ear' nu în „F. L.“ sau în „P. L.“; următoarele prepoziții însă sunt subliniate de ele, ceea-ce noi nu facem.)

„Pecat, că interpelațiunea lui Ugron s'a întemplat prea curând. Ministrul-president a dat la ea răspuns în bună credință, sprigindu-se pe nota lui Novacoviciei, care promitea satisfacție și neștiind că această notă este înșelătoare.”

(„F. L.“ afirșește nesubliniat:)

„Dacă interpelațiunea se întempla mai târziu, după-ce guvernul a fost deja informat despre starea lucrurilor, ministrul-president la nici un cas nu s'ar fi mîrginit numai la reprobaarea, ce a aplicat-o Sârbiei. De altminterlea nu este exclus, că afacerea penibilă să aibă încă și urmări.”

Se poate ceva mai ridicol? Curat vorba Tiganului: „Luați-l de pe mine că-l omori!”

Sântem tare incredințați, că toată lumea, afară de Jidani, va da dreptate Sârbiei, și va aproba, unii mai mult, alții mai puțin pe față, atitudinea energică, conștie de demnitate sa, a Sârbiei. Ba și mai mult, sântem tare incredințați, că și mulți de aceia, cari pe față îi linguesc pe îngâmfaiții noștri millenariști,

siliți fiind în urma considerațiilor la „maaraire interese de stat“ (spre pildă Salonicchi) — se bucură în forul lor interior și aproabă această palmă bine meritată.

Se vede, că mai sînt încă oameni singuratici și „statulețe“, și încă de aceea mai mici și mai sărace, mai calice, care nu se lasă a fi *fröjdului* de niște *csikós-i*, ca Bánffy et Co. Ea, Sârbia, îi va înveța minte și a fi politicoși.

Și încă o dovadă, că bănuiala noastră în privința autenticității depeșei nu este cu totul neintemeiată. „P. Lloyd“ — ul de Duminecă are din Belgrad următoarea depeșă:

„Generalul Türr a sosit aci pentru câteva zile. El a primit azi vizitele persoanelor politice celor mai de vază; și ministrul-president Novacoviciei a petrecut mai multă vreme la Türr.”

Antăiu și antăiu se constatămearăși minciuna Jidanului, pentru a-i linguesc a-i îmbătă și mai mult pe patrioți cu alcoolul otrăvitor al închipuirii. Zice, că Türr „a primit vizitele etc.“; pe când de sigur, el, generalul de carnaval, a trebuit să facă visite pe la „persoanele politice cele mai de vază“, căci altfel aceste persoane nici nu stăteau de vorbă cu el. Așa-i ori ba? Și încă Novacoviciei! De sigur, că dl general a trebuit mai antăiu să-și trimeată prin servitorul dela ușa carta sa de vizită; apoi a fost introdus în cabinetul ministrului-president și pe urmă numai s'o fi dus și Novacoviciei pe câteva minute la samsarul — în felul lui Pázmándy — al șovinistilor strinși cu ușa.

Mai este ceva caracteristic privitor la forma depeșei acesteia particulare: „P. Lloyd“ o publică cu litere din cele mai mărute și o ascunde frumusețea între noianul depeșilor lungi de tot, astfel că foarte lesne poate fi trecut cu vederea.

Și acum să ne întrebăm: de ce tocmai acum, când se simt așa de tari și de mari înjghebătorii „apoteosei, în dimensiuni uriașe, a vițelului de aur etc.“, de ce tocmai acum, când își inchipuesc a fi la culmea puterii și a gloriei, trimit pe samsarul general Türr la aceia, cari îi palmuesc ca nimeni altul?

Aha! Simțesc patrioții ceva — a sterv, deși de departe, simțese un vânt ce le trece fiori prin oase.

Dar', admițând că ne înșelăm privitor la autenticitatea depeșei dela început, totuși rămâne cel puțin că: palma sdrăvenă ustură, chiar într-atât, încât trebuie trimis la cel-ce a aplicat palma un samsar, pentru a opri o a doua, ori a treia, etc.

Așa-i ori ba?

Maghiarii millenari caracterizați.

„*Vaterland*“ publică la primul loc al numărului seu de Sâmbătă dimineața următoarele:

„În anul 1521 a isbit sultanul Soliman a cucerii orașul Nandorlba (Belgrad), și adică, după plângerea regelui Ludovic prin traidare. Pericolul se apropiă prin aceasta tot mai mult de Ungaria. Împăratul Carol al V-lea a instituit un regiment al țării în Nürnberg, din mai mulți principii, pentru timpul cât va sta el în Spania, unde era reclamat de stările de acolo.

Cătră acest regiment s'a adresat Ungaria în anul 1522, implorându-i ajutorul. Înainte de a sosi rugarea Ungariei, regimentul și-a făcut verdictul asupra ei, încuviințându-o din motiv, că „confratelul trebuie să se dea ajutor din dragoste creștinească“, și apoi și din interesul, că pericolul era iminent și pentru dinșii. În acest verdict s'a mai zis:

„Îndată-ce vor sosi ablegații Ungariei trebuie să vorbim cu ei mai serios și mai tare, să pertractăm cu ei și înainte de a le încuviința ajutorul să le arătăm, că ei între ei sînt mereu în discordie, bănuitori, în controverse, cari împregiurări poartă în prima linie vina la invasiunile Turcilor:

„după aceasta Ungurii nu vor să tolereze în giurul lor alte națiuni, considerându-le de netolerabile și spre greutatea lor;

„a treia-oră Ungurii, chiar când s'ar împrieteni cu alte națiuni, totuși s'ar încumeta, a le impune acestora cu mult mai multe surcime, a le ofensa mai mult, decât a le mulțumi, ocroti și ajutama.”

Când reclamă deci ajutor, ar fi bine și trebuie chiar ca să-și delătureze mai antăiu discordiile proprii, să se poarte față de celelalte națiuni frățeste și cu cuvință, să dea și ei (Ungurii) ajutor, când alții le cer, ca apoi și ei să poată fi spriginiți de alții.”

Se vede, că admonițiunea din 1522 a regimentului țării din Nürnberg s'ar potrivit foarte bine și în anul 1896. În ochii tuturor creștinilor un Sârb, Român, Croat sau Slovac, valorează cât și un Maghiar.”

Vestfel scrie „*Vaterland*“. E un argument vechiu acesta, scos din o cronică, ear' însemnătatea lui ori-și-cine trebuie se o recunoască. Recunoaște-o-vor și ei, pătimășii millenari?

Conferența națională.

Sibiu, 11 Maiu n.

Conferența națională, după-cum apare din foile ungurești, va fi probabil *oprită*. Așa s'ar păre, că și acum, în toată sărbătorii millenare, guvernul nu se poate abține de a nu comite o nouă și cea mai mare ilegalitate, o nouă fărâdelege brutală, peste care ius, sperăm, că nu va pute trece așa ușor.

Încă Sâmbătă biurolu oficios de corespondență a lansat din Budapesta următoarea telegramă la foile de aici:

„Adunarea convocată din partea agitatorilor români pe 15 Maiu la Sibiu cu scop de a reactiva comitetul național român disolvat, nu se va permite, fiindcă aceea nu e altceva, decât o demonstrațiune (!) rău însemnată în contra sărbătorii millenare și în contra națiunii politice unitare maghiare (!).”

Telegrama aceasta mai mult ne-a supărat decât indignat; ne-a supărat, pentru-că credeam, că e în legătură cu un articol al unui ziar românesc, care vorbind de conferență o reducea la „rangul unei demonstrațiuni goale“.

A trebuit însă să ne convingem, încă ieri dimineață, că foile apărute Sâmbătă dimineață în Pesta tractau toate foarte pe larg și foarte perfid chestiunea spunând ca sigur, că conferența va fi *oprită*.

Urmează mai în jos doi articoli scriși în cauza aceasta, cel al lui „*Bud. Corr.*“ și cel al lui „*Pester Lloyd*“, din care cetitorii pot vedea cum considera guvernul convocarea conferenței.

Din partea noastră adaugem numai atâtă, că până în momentul de față știre pozitivă, din parte competentă, nu avem. Poliția din loc, care singură e competentă, n'a luat nici o dispoziție.

„*Budapester Korrespondenz*“ publică următoarele:

Postul president al comitetului național român disolvat, Dr Ioan Rațiu, convoacă în numărul „*Tribunei*“ din 2 l. c. pe toți conducătorii partidului național român la Sibiu, pentru de a lua o enunțațiune cu privire la baza, pe care e ase organiza partidul național român. (Subliniat în original. Red.) Necesitatea acestei conferențe este motivată de cătră dl Rațiu prin situația, în care a ajuns partidul în urma ucazului de disolvare al ministrului de interne, exmis sub nr. 321/1894. În acest ucaz se remarcăază adică: „stă altcum în libera voce a conducătorilor partidului ca să continue activitatea ca reuniune, dacă se vor supune ordinațiunii ministrului de interne de sub nr. 1508/1875, dacă își vor crea statute și vor efectua încuviințarea lor“.

De oare-ce acel ucaz admite și împregiurarea, ca pe baza §-lui 104 din legea electorală să se organizeze partide pentru durata alegerilor, Rațiu este de părerea, că partidul național român se poate reorganiza în două moduri: sau *ad hoc*, pentru durata alegerilor, sau pe baza unei reuniuni. Chemarea conferenței convocate acum prin Dr. Rațiu ar fi deci, a delibera, după care din aceste două alternative e a se organiza partidul.

Faptul că această adunare se convoacă numai acum, doi ani după disolvare, Rațiu îl

motivează cu aceea, că dînsul împreună cu soții au fost osândiți în Iunie 1894 pentru răspândirea Memorandului, imediat după aceasta au fost puși sub pază polițiană și la sfîrșitul lui Iulie au fost duși în temnița statului, — acestea s'au întemplat imediat după comunicarea ucazului de disolvare.

Afirmațiunile lui Rațiu și rezultatul expunerilor făcute vin răsturnate prin următoarele fapte și deversuri:

În ce privește afirmațiunea relativă la timp, că după comunicarea ordinului până la începerea pedepșelor ar fi stat sub pază polițiană, încât în urma restricțiunii au fost lipsiți de libertatea personală întru împlinirea provocării cuprinse în ucaz de a comunica partidului național român disolvat disolvarea ordonată, — aceasta nu corespunde nici-decât stărilor faptice.

Nu corespunde adevărului din motivul, că ordinul de disolvare a fost adus spre știre conducătorilor partidului, în mod bădător la ochi, imediat în Iunie 1894 și anume prin „*Tribuna*“ dela Sibiu, care în repetite rînduri a fost declarată de organ al așa numitului partid național român, și în care a fost discutat ordinul în mod vehement săptămîni de-întind. Punctul de mîncare al apelului, că Rațiu voește să comunice conducătorilor ucazul numai acum în adunarea convocată pe ziua de 15 Maiu, este deci în parte neadevărat, în parte însă fals, de oare-ce acel ucaz de disolvare a fost imediat după exmitere comunicat în cel mai larg cerc al „conducătorilor“ români, precum de fapt toți conducătorii au avut și au cunoștință despre el. Cel-ce ar cuteza a confirma contrarul, ar susține un neadevăr. Nu este adevărat, că Rațiu și conștii sei judecăți au fost răstîrșiți în libertatea lor personală pe timpul, în care li s'au immanuat ordinul de disolvare; căci dela acest timp până la începerea pedepșei, osândiții în procesul Memorandului n'au stat sub pază polițiană, afară de Gerasim Domid e, care în urma unei încercări de a fugi a fost de fapt pus sub pază de poliție.

În ce privește organizarea partidului după toate aceste, de astă-dată nu se vede a fi admisibilă nici una din modalitățile indiginate în apelul lui Rațiu.

În sensul legii de naționalitate, preținșii „conducători“ ai românimii (*der Rumänenschaft*) nu se pot organiza pe basă „națională“; căci legea de naționalitate citată atât de des de Rațiu și conștii, exprimă în introducere clar următoarele:

„Toți concetățenii Ungariei alcătuiesc și după principiile constituției o națiune, națiunea ungară indivisibilă, unitară“. O organizare a unui partid național deosebit, român, slovac, sârb etc. ar însemna, deci a disolva națiunea unitară politică, în contra legii la care se provoacă ei atât de des și în contra principiilor de constituție; este deci datorința fără încuieră a guvernului, a veghia strict, ca unitatea națiunii politice să nu fie stîrbită prin organizațiuni de partide pe baze naționale deosebite în contra legii și a constituției.

Ținerea adunării convocate de Rațiu pe ziua de 15 Maiu nu poate fi încuviințată nici din motivul — și acest motiv sigilează soarta conferenței proiectate, — că conducătorii așa zisului partid național român, se declară pe sine de reprezentanți delegați ai alegătorilor naționali români, ear' astfel întreaga organizațiune de partid este proiectată pe basă reprezentativă. În state parlamentare însă nu se pot tolera corporațiuni ce fac politică și sînt înființate pe baze reprezentative afară de parlament, de oare-ce aceasta ar fi o directă violare a suveranității legislative. Astfel deci nu poate fi îngăduită conferența nici din acest punct de vedere.

Rămâne încă, a ne mai ocupa cu §. 104 din legea electorală și cu alternativa basată pe acesta.

§. 104 al legii electorale regulează ținerea adunărilor de partid pe timpul alegerilor de partide, firește fără de a aminti adunări de partide organizate pe basă națională, cari comit o transgresiune față de legea de naționalitate. Deocamdată timpul alegerilor n'a sosit încă și astfel nici nu există motiv de a încuviința conferența, chiar și când s'ar pute vorbi de un partid cu basă națională (română, slovacă, sârbescă).

Cu privire la cealaltă alternativă: ca să se organizeze partidul ca reuniune, pe baza unor statute încuviințate de ministri, trebuie să observăm, că așa numita ordinațiune de reuniune a ministrului de interne exmisă sub nr. 1508/1875 exclude precis împregiurarea, ca se poată forma reuniuni cu baze „naționale“ și cu caracter „național“. Precum am dovedit mai sus, atât spiritul constituției, cât și legea de naționalitate, exclud hotărît, ca autoritățile să se învoească la formarea și organizarea unui partid politic cu basă „națională“ (română, slovacă), care partid pretinzînd recunoașterea de individualitate juridică a singuraticelor naționalități, are de scop disolvarea unității națiunii politice ungare.

Adevăritatea acestora este dovedită și prin atitudinea de până acum a guvernului. E cunoscut, că așa zisul comitet național a fost ales de prima-dată din partea conferenței de alegători a inteligenței române, întruînțe în 7—6 Martie 1869 în Mercurea în urma convocării lui Ilie Măcelariu. Acest comitet a fost imediat declarat de disolvat prin ordinațiunea ministrului de interne exmisă în 18 din luna aceeași, nrul presid. 986, cu următoarea motivare: Datorința acestui comitet a fost îngrijirea de a fi executate conclusele conferenței din Mercurea; aceste concluse aveau de scop nimicirea legii electorale prin enunțarea pasivității și împedecarea validității dreptului de alegeare, adică împedecarea executării unei legi sancționate de Maiestatea Sa. Ba încă, protestând Măcelariu din nou în contra ordinului ministerial, acesta, adică ordinul de opreliște, a fost din nou confirmat prin rescriptul ministrului de interne din 7 Aprilie sub nrul pres. 1213/69. Este fapt, că o parte a inteligenței române a mai ținut conferență pe timpul alegerilor din 1872 și 1875 în Alba-Iulia și Sibiu, acestea însă n'au fost organizate pe baze reprezentative. Acest comitet a organizat apoi în conferența din 1881 un partid național român pe basă reprezentativă. Partidul național român a existat *de facto* în această organizațiune reprezentativă în butul ordinului de opreliște din 1869, dela 1881 până la 1894, fără-ca autoritățile să fi avut cunoștință oficială despre existența lui. Un fapt creat în mod abuziv însă nu îndreptățește nici o organizațiune la o existență legală.

Îndată-ce ministrul de interne a fost încunoștințat, că așa numitul partid național român, care ca atare este organizat pe baza reprezentativă, este activ, și că comitetul executiv al acestuia are o organizație permanentă, — a și dispus disolvarea acestuia (a partidului), calificând într'un ucaz ulterior de transgresiune ori-ce activitate mai departe. În urma acestora actuala conferență contemplată nu poate fi încuviințată, căci ea mai este convocată și pe ziua de 15 Maiu, fie cu intenție, fie numai incidental, în care zi cade aniversarea faimoasei adunări revoluționare ținute în Blaj la anul 1848 și când vor săvîrși totodată și demonstrațiuni în România în contra milleniului din partea agenților Ligei culturale, cu scopuri personale și de partid; nu poate fi încuviințată conferența cu atât mai puțin, căci ea, după-cum din cele de sus rezultă, nu are altă menire, decât a fi o demonstrațiune ce jignește dispoziția publică și liniștea socială, o demonstrațiune rău însemnată în contra sărbătorii millenare actuale ale statului ungar și în contra națiunii ungare politice naționale, și datorința autorităților ungare din Sibiu este a împedecarea acestă demonstrațiune.

„*Pester Lloyd*“ dela 9 Maiu publică următorul prim-articol:

„Venii, venii, mergeți cinstit cu mine în giur“ — așa strigă Hamlet lingșitorilor sei vicleni, cari se apropie, ca preținși onorabili amici pentru a-l strica. În asemenea mod apar acum de nou agitatorii români pe scenă, acoperindu-și fața cu masca legalității corecte. Pe 15 Maiu, acea zi ominoasă a faimosului meeting din Blaj, e convocată o adunare la Sibiu. E vorba, să se sfătuească asupra reactivării comitetului național român disolvat. În convocător totul e bine iscodit, se face formală paradă cu corectitate, virtutea și onorabilitate, e vorba ca legea să fie făcută într-o câta complice, pentru a da o lovitură perfidă legii și statului. În contra întemeierii unei reuniuni

— așa argumentează matadorii mișcării — nu se poate cu dreptul excepționale nimic. Să face provocare la ordinul ministerial din anul 1875 asupra dreptului despre reuniuni, s'ar așterne statutele și s'ar face pasul denegat mai înainte cu cerbicioșie, s'ar cere aprobarea ministrului de interne. Totul e foarte isteț născocit, numai provocarea la dreptul despre reuniuni apare total greșită și neînțeleasă. Pentru că inițiativa, care ar fi să fie întemeiată în Sibiu, își propune de scop a lua asupra sa reprezentarea politică a poporului românesc, membrii ei s'ar numește delegați, ei se provoacă la un pretins mandat care s'ar îndreptățească a vorbi și a lucra în numele întregii naționalități.

Se vede deci, că cu toată opintirea de a da reuniunii o inițiativă nevinovată, semnele conspirației es suspect la iveală, ca și picioarele de cal din povese. Reuniunea aceasta din Sibiu are o față dublă, foarte îngrijitoare: una nevinovată, ca și a unei societăți de dans sau popicarie; alta, cea adevărată, lasă a se recunoaște atentate stricicioase și machinațiuni hotărât anticonstituționale. Pentru că dacă considerăm lucrul în adevărată sa lumină, aici nici-decum nu e vorba despre o reuniune ci despre o adunare de membri delegați, cari s'ar considera matadorii ei, reprezentanți ai unei naționalități și cari nu vor decât să-și exponeze cumva aprobarea pentru a forma în deplină liniște suflătoare un veritabil mic parlament daco-român. Aici e rostul chestiunii.

Pentru a-și realiza această blăstemată de cumințe idee, d-lor vor să se acomodeze și să ceară aprobarea ministrului de interne.

E într'adevăr un cinism fără păreche a voi să iei prin viclenie dela însuși statul arme pentru a-l lăsa în mod asasin.

Și s'au pregătit o mulțime de atari curse rabulistica pentru a-și câștiga acestei reuniuni, în un mod ori într'altul, o înfățișare inocentă. Dacă nu merge cu provocarea la dreptul despre reuniuni, atunci se pune legea electorală în frunte.

Se face provocare la dreptul §-lui 104, din articol de lege XXXIII. din 1874. Ei vreau să pună conventul din Sibiu în categoria unei adunări de alegători, care constituie un comitet electoral. Asta doar — zic ei — va fi permis și neoprit și în Ungaria. La tot cazul adunări de alegători sunt permise, dar sub adunare de alegători s'au înțelese de comun numai întrunirea pentru a candida pe deputatul unui cerc, la care întrunire — lucru de sine înțeles — este esclusă participarea în masă a altor cercuri. Tocmai conlucrarea locuitorilor din diferite comitate și ținuturi arată, că aici nu e vorba despre o candidatură sau alte afaceri electorale, ci mai mult despre o încercare de a organiza pe cetățenii de naționalitate română într'un partid federalistic, care sub conducere daco-română combatte ideea de stat. Dar legea despre naționalități declară expres pe toți locuitorii țării ca membri ai națiunii ungare unitare și nedespărțite, și formări de partide politice, cari sunt îndreptate în contra acestei unități indivisibile trebuie declarate ca contrare legilor și anticonstituționale. Ori-ce aspirațiune, care pretinde pentru oare-care naționalitate drepturi și poziție aparte, care vrea a scoate vre-un popor singuratic din legătura națiunii politice unitare, e un atentat contra spiritului și literii constituțiunii. Forma nevinovată a unei reuniuni sau a unui comitet electoral, care formă a născocit-o rabulistica, nu poate să ne amăgească în ce privește scopul necurat al acestei organizațiuni, după cum e el de fapt plănuit.

Noi am combătut întotdeauna hotărât ori-ce măsură excepțională, prin care s'ar aduce o vătămă la libertăți de a usa de dreptul asocierii și de cel electoral. Dar aici nu e vorba despre libertatea garantată cetățenilor, care nici nu e atinsă de nimeni, ci despre respingerea unui atentat făcut în contra statului de către niște oameni, cari s'au pus afară de cadrele constituțiunii. Tocmai neclintita alipire către principiile libertății, care e vie în întreaga națiune, trece ca un factor foarte însemnat în acest calcul machiavelic, ce s'a făcut. Procedura agitatorilor daco-români seamănă unei curse, care în nici un caz nu poate rămâne fără efect.

Succesul e grozav de mare în cas, dacă succed șarlatania cu corectitatea legalității formale și dacă statutele acestei societăți, construite ca și un torpilor vor fi aprobate. Dară e mare câștigul și atunci, dacă adunarea e disolvată și constituirea ei oprită, la ceea-ce înșiși agitatorii s'au așteaptă.

Asta ar produce un adevărat „sabbat al strigoilor”. O larmă infernală, un strigăt furios babilonic în toate limbile despre tirania maghiară, despre jugul sclăviei în care s'au prins Românii, despre confiscarea drepturilor lor cetățenești imprescriptibile.

Se vede, că tactica aceasta e foarte rafinată născocită, ea trebuie să aibă un farmec irezistibil asupra pișcherilor, cari fac profesiune din daco-românism, și ei cred serios.

că succesul acestei manopere e deplin asigurat „pentru cei-ce merg în urma lor”.

(După ce pune în legătură circularul metropolitului Miron și apoi ca contrapond lingvistică lui Gáll József, pe care îl consideră drept dovadă, că multe din cele mai bune (!) elemente ale poporului românesc s'au alipit cu credință și devotament către patrie, continuă astfel:)

„Într'adevăr, nu plecarea înaintea legii împreună cu sentimente fătărite, pline de ură ci numai, alipirea credincioasă către statul ungar, cum au făcut așa de mulți dintre cei mai destoinici și mai superiori membri ai naționalităților, poate duce la mântuire.

Ce orbie de compătimit, a voi prin mici viclenii și prin manifestări ale urei s'au prin încercări de irredentism, să abați politica statului maghiar din alvia, pe care i-o croește sistemul relațiilor de putere al statelor europene. Nici porțile infernului nu vor pute face — acesta este sentimentul în tregei națiuni — ca ideea de stat ungar unitar (adecă mai bine zis: maghiar! Trad.) să fie jertfită himerelor federalistice ori tendențelor particulare ale naționalităților.

În punctul acesta s'ntem neînduplecați și dela fundamentul stabilit prin luptele îndelungate, de secol, care susține întreaga zidirea statului nu putem să ne abatem nici cătu-i negru sub unghie.

Acum se încearcă prin intrigă, altă-dată prin deșteptare de frică și ură, ca se exponeze o concesione periculoasă în contul suveranității statului, — încercări neputincioase cari nici-când nu vor succede. Câte-o inimă patriotică va fi de sigur dureros atinsă de manifestarea aversiunii și neplăcerii. Decât că e soarta popoarelor, că și a singuraticilor, că în calea succesului, chiar și a succesului cinstit și bine meritat, pândeste invidia și jalsia.

Nici din triumful nostru, plin de lupte și cu greu eluptat, să nu lipsească umbrele acestea, dar noi trebuie să le suportăm și să recunoaștem înalta seriozitate a adevărului, că în viața popoarelor numai aplicarea deplină a tuturor puterilor asigură succesul definitiv și întreaga totul, ba prefacă chiar și ura și aversiunea neputincioasă în stimă și recunoaștere. Cu această încredere putem pași în fața tuturor manifestărilor dușmănoase și cu acest sentiment putem respinge în deplină conștiință liniștită a prevalenței noastre încercarea daco-română de a abusa de lege spre nelegiuire și de drapt în scopuri nedrepte.

Congregațiunea comitatului Bistrița.

Bistrița, 3 Maiu 1896.

Ajutoare pentru biserici. — Numele românești în matricule. — Ținuta Românilor.

(Urmare și fine.)

Dintre conclusele luate asupra altor obiecte de interes general, sunt între altele: că a) s'au votat ajutoare bănești însemnate din venitele pădurilor grănițrești mai multor biserici române de ambele confesiuni, d. e. bisericii gr.-or. din B.-Prund 6000 fl., celei gr.-cat din Salva 6000 fl., celei din Gledin 4000 fl., celei din Ardan 300 fl., celei din Borgo-Bistrița (mai înainte) 6000 fl. ș. a.

Aci notez, că în cauza spriginirii bisericilor și școlilor, Românii și Sașii procedează de regulă solidar, și s'au ajutat împrumut;

b) s'a decis așternerea unei reprezentațiuni la guvern, în cauza conducerii matriculelor botezaților, că adecă: dl ministru se obligă pe matriculanți pe viitor a introduce numele botezatului și în limba părinților, chiar și fără rugare și fără stăruința expresă a acestora. Propunerea în direcțiunea aceasta a fost făcut-o părintele Pamfil Grapini într'o congregație anterioară.

Motivele, ce s'au invocat la susținerea și votarea acestei reprezentațiuni, sunt:

a) înfățișarea părinților la matriculanți și declarația lor, că pe băiat are să-l cheme: Ioan, Onu, Iancu, sau Johann, Hans etc. este de a se interpreta așa, că matriculantul și ori-și-cine trebuie să o considere deja ca dorință expresă, că numele băiatului să se introducă în matriculă așa cum îl zic părinții: Ioan, Iancu, Hans, Johann etc., sau cel puțin pe lângă numele scris ungurește să fie introdus și numele în limba și după spusa părinților;

b) împregiurarea, că matriculele se conduc în limba statului, nu exchide obligamentul de a se scrie numele în limba părinților;

c) dacă se introduce numele numai ungurește, ear' părinții și poporul continuă a-l numi pe băiat pe viciaș așa cum știu ei: atunci se va naște o vecinică confuzie a identității personale, și o îngreunare enormă a multor raporturi de drept.

Tot în congregațiunea aceasta s'au votat mai multe ajutoare și înzestrări mai multor biserici ev. luth. din comitat.

După finirea congregațiunii s'au luat într'o constituire confidențială a membrilor români mai multe concluse asupra lucrurilor de actualitate.

Ca judecată generală trebuie să constat, că membrii români din congregație dau dovadă de un bun și treaz sentiment de datorință românească.

Din depărări mari, chiar și în tolu lucrului, aleargă la postul și împlinirea datorinței lor, și țin cu perseverență la solidaritatea în procedere.

Îndeosebi preoții români de ambele confesiuni, aleși de membri, țin conștiința la datorința lor.

Au fost prezenți domni: Dr. Ioan Pop, vicarul; Gherasim Domide, Simion Monda, Ioan Dologa, Anchiidim Candale, Civil Deac, Lazar Avram, Mihail Domide, Hieronim Zlavoacă, Danila Mălaiu, Zacharie Bulbuc, Mihail Făgărășan, Alexandru Szilavi, Ioan Baciu, Ioan Pop, Ioan Bărsan, Iacob Buzdug, Simion Tanco, Vasile Balan, A. Precup, Const. Pop, toți preoți.

Dintre ceialalți au fost prezenți domni: profesori: Gr. Pletos și I. Gheție, apoi domni: Dumitru Moldovan, Dr. George Linul, Dr. D. Ciuta, Dr. G. Tripon ș. a.

Pe când eram se gat acest raport, eată că vîd pe stradă Israelii în gală, și pe la oficii steagul maghiar: adecă se începe mileniul și pe la noi.

Pe Duminecă, se zice, că funcționarii dela justiție și administrație vor peronda toate bisericile din Bistrița.

La toată întemplantarea însă sila deasupra și obraznicia sau temerea de desupt par a face concurență în această materie. Vom vedea și auzi

Un membru.

Din țeara Făgărășului.

(Chaos. — „Progresul”. — Procese politice. — Convoacarea conferenței. — Păcileală patriotică. — Epilog.)

Sibiu, 7 Maiu n.

(Urmare).

Între multe altele, comitetul a pus pe tapet o chestiune de mare importanță, pe care nu o pot nici decât rețacea.

A propus anume comitetul, ca pentru lățirea sentimentelor nobile și în împregiurime și pentru atragerea provincialilor pe lângă societatea „Progresul”, se decidă adunarea, ca diletanții societății din interval în interval să dea reprezentațiuni și prin comunele românești din comitat, a căruia poporațiune e aproape compact românească (98%).

Dar' deși atât de salutară, această propunere a căzut de astă-dată; sper însă cu firmite, că nu peste mult vor reuși adevărații „progresiști” a-i da trup.

Remarchez aici, că în discuția acestei propuneri unul dintre opoanți a susținut, că societatea „Progresul” nu-i ambulantă, deci propunerea e nebasată.

Unul dintre membri i-a reflectat însă foarte potrivit, că nici „Reuniunea de muzică” din Sibiu nu-i ambulantă și totuși dă reprezentațiuni prin provincie.

Și știți ce a răspuns atunci „ocoșul opozițional”?

Ceva nefchipuit de absurd și ridicol! „Reuniunea amintită — a cuvântat din-sul — nu-i adevărată reuniune, cu statute proprii și reprezentațiile ei se dau așa, că se adună câțiva coriști, cari merg apoi „pe aci încolo prin provincii”!

Am rămas înmărmurit auzind pe un om, pretins cult și frunțas, susținând o bazaconie atât de goadă!

Dar' — n'ai ce-i face! — convingerea lui și — pace!

S'au mai pertractat afară de aceste și alte afaceri de importanță în ședință. Așa s'a decis între altele procurarea unei scene, spre care scop s'au votat 150 fl., și s'a însărcinat comitetul cu pregătirea pentru primirea „Societății de teatru român”, care-și va ține proxima adunare generală la Făgărăș.

Exhaustându-se în sfârșit programul, dl Dr. I. Șenchea a închise printr'o măduroasă vorbire ședința, accentuând, că d-sa s'a condus și se va conduce în acțiunile sale de preșident, totdeauna de esență, de scopurile mari și nici-decât de forme goale, de nimicuri!

Aplause insuficiente acoperiră și această vorbire, ear' după aceste partea cea mai mare a celor prezenți se concentră în giurul unei vesele mese prietenești, încurpând astfel o plăcută cină comună, care dură animat și variat până către 10 ore seara, când fiecare se depărta la ale sale, în cea mai mare parte cu frumoase impresiuni, căci cele rele, discutate ele în de ele, au dispărut ca negura la ivirea arzătorului soare de vară!...

(Va urma).

MILLENIUL BARBARIE.

Terorisari. — Corupțiuni. — Dejosiri și comedii.

— Scrioare particulară. —

Dej, 9 Maiu n. 1896.

Serbările pentru milleniu se arangiază și în comitatul nostru cu multă sfortare.

Notarii au căpătat ordin strict, că dacă nu vor duce la serbările din Pesta cel puțin câte 10 oameni din fiecare comună, vor fi destituiți numai decât.

Vă puteți închipui deci ce terorisare exercită notarii comunali asupra poporului.

Juzii comunali s'nt amenințați cu amende de câte 100 florini și cu destituirea din posturi, dacă nu vor participa la „milleniu” și dacă nu vor arbora tricolorul național maghiar la fiecare casă!

Preoților de ambe confesiunile li-s'a promis ajutoare de bani din fondul de dispozițiune, dacă vor participa la tîmbălaul din Budapesta.

Preoții greco-catolici s'nt avisați, că pot să ridice dela episcopul Gherlei câte 10 florini anticipatiune, și dacă vor ajunge la Pesta și-și vor prezenta acolo testimoniale de identitate și chiar fotografiile lor, vor primi câte 100 florini.

Cu sădirea pomilor millenari se întemplantă multe scene ridiculoase, de oare-ce în tot locul acești arbori se botează cu nume istorice maghiare, dar' poporul român scărbit de atatea comedii se îngrijește, ca peste noapte arborii să fie delăturați și nimiciți, astfel precum v'am scris ieri, stejarul sădit în Dej și botezat Árpád în noaptea următoare după sădire a fost smuls și înecat în Someș, asemenea soarte a ajuns și pe arborii sădiți în comunele vecine și botezați: „Rákoczy”, „Tuhutum”, „Lehele”, „Verböczy” și alții.

Victimele milleniului.

— Un mort și trei răniți. —

Un lucru grozav s'a întemplant la 6 Maiu în comuna Buza, care se află în depărtare numai de două ore de Gherla. În această comună locnește un proprietar ungur cu numele Bakó, care conform numelui său semnificativ este tipicul maghiar tiran, îngâmfat, stricat și crudel. El a serbat cu mare tîmbălaș începerea milleniului, și ca să se reamintească fidel crudele timpuri suferite de poporul român în decursul a o mie de ani, s'a întemplant vîrsare de sânge românesc și moarte de om.

Eată cum.

Îngâmfatul Bakó a pus mai mulți oameni, ca să dea cu treascurile, ca larma să fie cât mai mare. Neîndestulit cu treascurile, pe cari le încălca cu iarbă de pușcă, a comandat se aducă din pod un tun, vechiu și ruginit de tot. A pus oamenii să-l umple cu praf de pușcă, cu zdrențe, cu pămînt, să-l bătucească și să-l sloboază. La încălcarea tunului acela, a explodat cu o groazănică detonătură.

Pe unul din lucrători, care era mai aproape, l'a sfărmat și l'a aruncat bucăți de bucăți în aer, ear' la trei alți oameni li-a rupt mâinile și picioarele nenorocindu-i pe toată viața.

Nefericitor li-s'au amputat mâinile ori picioarele, în spitalul din Dej, dar' puțină nădejde de viața este.

Nemeșul crudel.

Credeți, că faptul acesta a dumerit încăta sîlbatecele înclinări ale stăpînului Bakó? Vă înșelați. Neîmpresionat cătuși de puțin, fără de nici o grije de nenorocitele victime și familiile lor, el și-a continuat barbarele sale petreceri și în ziua de 7 Maiu el a pus alți oameni și a început ear' să dea foc la treascuri, spre groaza oamenilor din sat, care deplîng pe nefericiții lor confrăți.

Cavalerul Bakó, închis în castelul său, își petrece lângă muzicanți serbînd cu bucurie, că i-a succes să eternizeze așa de minunat milleniul în comuna sa, ear' vre-o 12 orani români și vîduvele rămase după aceste victime ale milleniului, trebuie să iee acuzi lumea în cap și să pornească a cerși, fără a avea nădejdea, că li-s'ar face dreptate măcar în parte pentru acest revoltător fapt, căci judecatorii competenți benchetuesc împreună cu „cavalerul” sîlbatic Bakó și se bucură împreună cu el de acest trist incident, interpretându-l ca bonum omen pentru începutul milleniului al doilea!

La pattul nenorociților.

Pentru a vă pute informa cât mai exact, m'am dus astăzi la spital, unde zac cei trei

nenorociți rămași în viață. Foarte cu greu, dar' în sfîrșit sub pretext, că am rudenii în Buza, mi-au permis să intra la ei. I-am găsit suferind dureri grozave.

Unul este Petru Gecan, care are mamă, vîduvă și soție; i-a amputat mîna dreaptă din cot.

Tot în aceeași cameră se găsește Ioan Brașan, un fișior tînăr, de 20 ani. Acestuia i-s'a amputat mîna stîngă din cot; nefericitul și-a pierdut și auzul în urma grozniciei detunăturii.

Al treilea e un Ungur, Takács József, care asemenea servitor, fiind de față la explozarea tunului, a fost rănit la un picior și la mîna dreaptă.

Fiind acest Ungur mai puțin grav rănit, c' și cei doi Români, mi-a enarat întemplantarea cam astfel: Instrumental care a explodat era un tunuleț vechiu, pe care la porunca stăpînului l-au adus din pod și era foarte ruginit. L-au umplut cu iarbă de pușcă și i-au dat foc. Bakó și oaspeții sei n'au fost îndestulți cu prima detunătură; ziceau că-i prea slabă. Bakó li-a dat iarbă mai multă și li-a poruncit să-l umplă bine și să-l tescuiască cu rize și cu pămînt. Tot la porunca lui Bakó a venit apoi vornicul curții Kis Bálint, tată a 5 copii, și cu o rudă a pus fitilul. Imediat a urmat o detunătură grozavă, care pe Kis l'a dărăburit și aruncat în vîzduh, ear' pe ei i-a rănit.

Takács îmi spune, că Kis Bálint, de origine din Selagiu, ar fi Român, dar' Bakó i-a maghiarizat numele.

Cine-i Bakó?

Din isvor sigur am aflat, că acest Bakó, tipicul nemeș al timpurilor negre de iobăgie, duce o viață scandalosă și terorizează în șovinismul său întreagă comuna într'un mod brutal. Se spune ca lucru pozitiv, că vara scoate din șirul lucrătorilor fete nevinovate și în vederea tuturor le duce cu de-a sila în castelul său, spre a-și satisface poftele dobitocești.

Detailuri despre viața barbară și imorală a acestui cavalier monstru ar pute să vă relateze parochul român din localitate, care, trist, că nu și-a ținut de datorință a-l desvîli și până acum.

Vasile N. Delurean.

Încoronarea milleniului în cercul Kékes-ului.

Sub titlul acesta primim următoarea scrioare:

Nasal, 7 Maiu n. 1896.

Am a vă raporta despre încoronarea milleniului în orașul Kékes-ului:

Acum în 2 Maiu n., a sosit o bandă de tîlhari din Ungaria în comuna noastră Nasal. La număr erau vr'o 36 pesoane, cari eșind din sat s'au dus tot „șturm” la un proprietar mare de romîn, care șede la hotar, afară, — și în ziua mare i-au furat dintr'o chilie 420 fl., fiind numai femeia acasă. Banda de tîlhari a fost prinsă întreagă și dusă de gendarmi la derogătorie în Kékes. Pe proprietarul păgubit îl chiamă Onisie Macaveu.

Casul din Buza.

Eară ieri, în 6 Maiu, în comuna Buza, un proprietar mare, Ungur îngâmfat, cu numele Bakó Károly, pregătindu-se a serba milleniul cu tunuri și treascuri cu dinamit, a slobozit un tun, prin care 5 oameni au fost răniți, sîrindu-le mâinile și la alții picioarele, eară unul a și murit.

Milleniade.

Din Alba-Iulia.

— Scrioare particulară. —

— 10 Maiu 1896.

Aici s'a făcut tîmbălaș millenar, ieri în 9 și azi în 10 Maiu c.

Ieri în 9 Maiu s'au ținut serbările școlare, cari în școalele române au avut înfățișarea de parodii.

Merită toată lauda poporul nostru de aici, cari nu și-au lăsat în această zi băieții la școală. Parodia deci s'a ținut cu câțiva băieți începători, — de 6 ani — fiind de față la ambele școale câte doi delegați de ai poliției.

Seara s'a arangiat o serbare în piață cu vorbiri și cântări „patriotice”, ear' musica pompierilor, și mai tîrziu si musica militară, au executat piese ungurești, făcînd ocol pe câteva strade.

Deschiderea băii de iod, sare și noroiu în Ocna

(Vizakna lângă Sibiu în Transilvania)

cea mai puternică baie de pe lume de iod și sare, cu apă liberă de gips, care este deci cea mai curată apă salină pentru folosința de cură internă.

Conține în 1000 de părți de apă tüköliana Jodnatriu 0'25, adică de 12 ori mai mult decât Lipnic (Jodmagnesia 0'02) și de 6 ori mai mult decât Hall (Jodnatrium 0'04).

Seson de cură Maiu — Septemvrie.

Ca arândatorii băii dela Ocna, avem onoarea a anunța că atât băile cele reci, cât și cele calde de iod, sare și noroiu, precum și izvoarele salin prețuite și curate de beut, sunt deschise.

Izvoarele de cură și băile din paturile de sare din Vizakna (Ocna) au avut efect eminent la următoarele moruri: scrofuloză, gicht, reumatism cronic de musculatură și glesne, otrăvire cronică cu argint viu, boale de sânge (gălbănare și anemie la fete ce sunt în desvoltare), boale de piele, umflături de splină, ficat și limfe, rane la oase, rachitis, moruri de femei (scursuri albe), nevralgie (ischias), greutăți la urinare, îngrășare etc.

Cele două recortoare și curate izvoare salin de beut (izvoarele Josef și Szécheny) au fost supuse în Cluj unei analize chimice officioase și au fost recunoscute ca „apte pentru cura de beut” prin o uniformă apretiere alor doi eminenți profesori universitari, a dlui profesor Dr. Fabinnyi, chimic și a dlui Dr. Purjesz, dela clinica internă, și adică cu putere vindecătoare pentru boale catarale, catar de gât, de laringe, de plămâni, de nas, gâtlee (influența și urmările ei), stomach, intestine, la organele de urinat (catar de beșică, de rărunchi și petri în beșică), exsudat în piept și stomach, umflătură de ficat, splină și galci, în contra veninului și a gălbănării, a constipațiunii, hemoroidale, boale de femei (scursuri) și în sfârșit în contra anemiei și a gălbănării la băieți scrofuloși. Pentru toate aceste recomandăm cu insistență p. t. publicului izvoarele noastre salutare.

Pentru întărirea corpului băieților bolnavi și a le face posibilă inhalarea aerului bogat de ozon din apropierea lacurilor salin, s'a pus la cale și înființarea unui loc de joc și gimnastică. Pe lângă aceasta s'a mai înființat în primăvara trecută spre plăcerea oaspeților de cură un parc, foarte frumos și mare.

Musică de cură de 3 ori pe săptămână.

Prospecte expediază gratis și franco arândatorii de baie la cererea fiecăruia. La cercetări multe invitat

cu toată stima

Göllner, Unterer și Pankiewicz,
arândatori de bai.

Ocna, în Maiu 1896.

[1856] 2-3

A apărut și se află de vânzare la „Institutul Tipografic” din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de
Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincea
revidată și completată
de

Dr. Daniil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus porto.

La „Institutul Tipografic” în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Baza de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavalier de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului Dr. Carol Lueger.

La „Institutul Tipografic” se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A dona edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,
președinte al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. s.

„TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[808] 20-

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe casul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătită:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urocă la 960.343 fl. 42 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Pianuri durabile și de un sunet nobil cu mecanism de prima calitate, precum o pretinde gustul bun al inteligenței, se află după cele mai plăcute modeluri în

[1251] 5—30

I-a prăvălie transilvană de pianuri și harmonii

a lu

Victor v. Heldenberg,

Sibiu, Strada Morii numărul 12.

sunt reprezentate exclusiv firmele cele mai renumite și mai probate:

Ludwig Bösendorfer, } constructori ces. reg. de pianuri.
J. M. Schweighofer fii, }

Fritz und Sohn, Hoffmann, liferantul camerier al Alteței-Sale Arhiducelui Carol Ludovic, Troksch, Rösler (Dresda), Blüthner (Lipsca).

Garanție perpetuă pentru construcțiuni bune.

Prețuri modeste.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic în Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recuise de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită

după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu picuri în casete.

EDITURA „TRIBUNEI” ȘI A „FOII POPORULUI”

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Dicționar

român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.